

KORPORATIV BOSHQARUV: CMA AMALIYOTI ORQALI SHAFFOFLIKNI OSHIRISH

Ibragimova Lola

Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Biznes va tadbirkorlik oliy maktabi magistri

Annotatsiya: Bugungi Globallashuv jarayonida tashkilotlar manfaatdor tomonlar, investorlar va jamoatchilik vakillari tomonidan tekshirilayotganda korporativ shaffoflik va hisobdorlik tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shaffoflik - bu kompaniyaning o'z faoliyati, amaliyoti, qarorlari va faoliyati to'g'risida aniq, aniq va o'z vaqtida ma'lumot berish qobiliyatidir. Hisobdorlik ushbu qarorlar natijalari uchun javobgarlikni o'z ichiga oladi. Bu ikkala tamoyil ham korporativ boshqaruv uchun muhim bo'lib, tashkilotlarga o'z obro'sini himoya qilish va aktsiyadorlar o'rtaida ishonchni mustahkamlash imkonini beradi.

Kalit so'zlar: Korporativ boshqaruv, kompaniya, manfaatdor, shaffof, direktorlar kengashi, CMA amaliyotlari.

I Kirish

Korporativ boshqaruv har qanday tashkilotning muvaffaqiyati yoki muvaffaqiyatsizligini belgilaydigan muhim jihatdir. Bu kompaniyanı boshqaradigan va boshqaradigan qoidalar, amaliyotlar va jarayonlar tizimi. Korporativ boshqaruv - bu kompaniya rahbariyati manfaatlarini uning aktsiyadorlari va boshqa manfaatdor tomonlar manfaatlari bilan muvofiqlashtirishga qaratilgan mexanizmlar to'plami. Shuni ta'kidlash kerakki, korporativ boshqaruv nafaqat yirik kompaniyalar, balki kichik va o'rta korxonalar uchun hamdir.

1. Korporativ boshqaruv nima?

Korporativ boshqaruv - bu kompaniyaning manfaatdor tomonlari, shu jumladan aksiyadorlar, boshqaruv va direktorlar kengashi o'rtaida munosabatlarni boshqarish jarayoni. Bu kompaniyalarni boshqaradigan va boshqaradigan tizim. Korporativ boshqaruvning asosiy maqsadi kompaniyaning axloqiy va shaffof tarzda ishslashini ta'minlash va barcha manfaatdor tomonlarning manfaatlarini himoya qilishdir.

2. Korporativ boshqaruvning ahamiyati

Korporativ boshqaruv har qanday kompaniyaning muvaffaqiyati uchun zarurdir. Bu kompaniyanı barcha manfaatdor tomonlar, jumladan, aktsiyadorlar, xodimlar, mijozlar va jamiyat manfaatlariiga muvofiq boshqarishni ta'minlaydi. Yaxshi korporativ boshqaruv amaliyoti kompaniya obro'sini oshirishi, investorlarni jalb qilishi va moliyaviy faoliyatini yaxshilashi mumkin.

3. Korporativ boshqaruv tamoyillari

Korporativ boshqaruv tamoyillari shaffoflik, hisobdorlik, adolatlilik va mas'uliyatni o'z ichiga oladi. Shaffoflik kompaniyaning faoliyati va moliyaviy faoliyati barcha manfaatdor tomonlar uchun ochiq va ochiq ekanligini anglatadi. Hisobdorlik

kompaniya rahbariyatining o'z harakatlari va qarorlari uchun javobgarligini anglatadi. Adolatlilik barcha manfaatdor tomonlarga teng munosabatda bo'lishini va manfaatlar to'qnashuvining oldini olishni anglatadi. Mas'uliyat kompaniyaning atrof-muhit va jamiyatga ta'siri uchun javobgarlikni o'z zimmasiga olishini anglatadi.

4. Korporativ boshqaruv modellari

Turli xil korporativ boshqaruv modellari mavjud, jumladan aktsiyadorlar modeli, manfaatdor tomonlar modeli va gibrild model. Aksiyadorlar modeli aktsiyadorlar qiymatini maksimal darajada oshirishga qaratilgan, manfaatdor tomonlar modeli esa barcha manfaatdor tomonlarning manfaatlarini hisobga oladi. Gibrild model ikkala modelning elementlarini birlashtiradi.

5. Korporativ boshqaruv bo'yicha ilg'or tajribalar

Korporativ boshqaruvning eng yaxshi amaliyotlaridan ba'zilari mustaqil direktorlar kengashiga ega bo'lish, axloq qoidalari va xulq-atvor kodeksiga ega bo'lish, moliyaviy shaffoflikni ta'minlash, nazorat va muvozanat tizimiga ega bo'lishdir. Ushbu amaliyotlar kompaniyaning barcha manfaatdor tomonlar manfaatlarini hisobga olgan holda boshqarilishini ta'minlashga yordam beradi.

Korporativ boshqaruv har qanday tashkilotning muvaffaqiyati yoki muvaffaqiyatsizligini belgilaydigan muhim jihatdir. Bu kompaniyani boshqaradigan va boshqaradigan qoidalari, amaliyotlar va jarayonlar tizimi. Yaxshi korporativ boshqaruv amaliyoti kompaniyaning obro'sini oshirishi, investorlarni jalb qilishi va moliyaviy ko'rsatkichlarini yaxshilashi mumkin. Turli xil korporativ boshqaruv modellari mavjud bo'lib, eng yaxshi amaliyotlar qatoriga mustaqil direktorlar kengashiga ega bo'lish, axloq qoidalari va xulq-atvor qoidalari ega bo'lish, moliyaviy shaffoflikni ta'minlash, nazorat va muvozanat tizimiga ega bo'lish kiradi.

O'zbekistonda faoliyat yuritayotgan davlat ulushi 50 foiz va undan yuqori xissaga ega bo'lgan aksiyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruv ning samaradorligini belgilash va uni oshirish maqsadida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 8 apreldagi PF-101-sonli Farmonida[4]: "...2022 yil 1 maydan boshlab kuzatuv kengashi a'zolaridan iborat Strategiya va investisiyalar qo'mitasi, Audit qo'mitasi, Tayinlovlar va haq to'lash qo'mitasi, Korrupsiyaga qarshi kurashish va etika qo'mitasi tashkil etilishi, kuzatuv kengashi tarkibiga davlat ulushi bo'yicha saylangan a'zolar faoliyati korxonada transformasiya jarayonlarini samarali tashkil etish, korxonaning tashqi qarzlarini optimallashtirish, zamonaviy xarid tizimini joriy etish, investisiya loyihibalarini moliyalashtirishga muqobil mablag'larni jalb etish kabi mezonlar asosida baholanish" belgilangan.

II Korporativ boshqaruvda shaffoflikning ahamiyati

Shaffoflik korporativ boshqaruvning muhim jihatni hisoblanadi. Bu kompaniya siyosati, amaliyoti va qarorlarining ochiqligi, hisobdorligi va uning manfaatdor tomonlariga, shu jumladan aksiyadorlar, mijozlar, xodimlar, yetkazib beruvchilar va jamoatchilikka aniq yetkazilishini anglatadi. Oshkoraliq ishonchni mustahkamlash, ijobiy obro'ni saqlash, huquqiy va axloqiy me'yorlarga rioya qilishni ta'minlash uchun

zarur. Ushbu bo'limda biz korporativ boshqaruvda shaffoflikning ahamiyatini turli nuqtai nazarlardan o'rganamiz va CMA amaliyotlari orqali shaffoflikni oshirishning eng yaxshi amaliyotlarini aniqlaymiz.

1. Korporativ boshqaruvda shaffoflikning afzalliklari

Shaffoflik manfaatdor tomonlarga kompaniya faoliyati, faoliyati va qarorlar qabul qilish jarayonlari haqidagi tegishli ma'lumotlardan foydalanish imkonini berish orqali hisobdorlik va ishonchni kuchaytiradi. Bu manfaatdor tomonlarga ongi qarorlar qabul qilish, xavf va imkoniyatlarni baholash va kompaniyani o'z harakatlari uchun javobgarlikka tortish imkonini beradi. Oshkorlik kompaniya obro'sini oshiradi, investorlarni jalg qiladi va xodimlarning ma'naviyatini yaxshilaydi. Shaffoflikdan foyda ko'rgan kompaniyalarga Google, Microsoft va Patagonia kiradi, ular manfaatdor tomonlar o'rtasida ishonch va sodiqlikni mustahkamlash uchun ochiq muloqot siyosati, axloqiy amaliyotlar va barqarorlik tashabbuslarini qabul qilgan.

2. Korporativ boshqaruvda shaffoflikni ta'minlash muammolari

Murakkab tashkiliy tuzilmalar, qarama-qarshi manfaatlar va madaniy to'siqlar kabi omillar tufayli shaffoflikka erishish qiyin bo'lishi mumkin. Ba'zi kompaniyalar maxfiy ma'lumotlarni oshkor qilishga qarshilik qilishi yoki shaffoflik amaliyotini amalgalash uchun resurslar yoki tajribaga ega bo'lmasligi mumkin. Bundan tashqari, ba'zi manfaatdor tomonlar taqdim etilgan ma'lumotni sharhlash uchun ko'nikma yoki bilimga ega bo'lmasliklari yoki qonuniy yoki tartibga soluvchi cheklolvar tufayli ma'lumotlardan foydalanish imkoniyati cheklangan bo'lishi mumkin. Shunday qilib, kompaniyalar ushbu qiyinchiliklarni yengish uchun samarali strategiyalarni ishlab chiqishlari va shaffoflikni ularning boshqaruv amaliyotiga integratsiyalashuvini ta'minlashlari kerak.

3. Korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirish uchun CMA amaliyotlari

CMA (sertifikatlangan boshqaruv hisobchisi) belgisi moliyaviy hisobotlar, risklarni boshqarish, ichki nazorat va axloq qoidalari kabi turli amaliyotlar orqali korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirish uchun asos yaratadi. CMA mutaxassislari moliyaviy ma'lumotlarni tahlil qilish, xavf va imkoniyatlarni aniqlash va tegishli ma'lumotlarni manfaatdor tomonlarga aniq va qisqacha etkazish uchun o'qitiladi. CMA amaliyotlari orqali shaffoflikni oshirish bo'yicha ba'zi eng yaxshi amaliyotlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Buxgalteriya hisobining xalqaro standartlariga mos keladigan va manfaatdor tomonlarga o'z vaqtida, to'g'ri va tegishli ma'lumotlarni taqdim etadigan kompleks moliyaviy hisobot tizimini qabul qilish.

- potentsial xavflarni aniqlaydigan va baholaydigan va ularni kamaytirish uchun nazoratni amalgalash uchun risklarni boshqarish tizimini yaratish.

- moliyaviy va nomoliyaviy ma'lumotlarning to'g'riliqi, to'liqligi va ishonchliligini ta'minlaydigan ichki nazoratni amalgalash uchun.

- axloqiy xulq-atvor va halollikni odob-axloq kodeksi, ma'lumot beruvchi siyosati va o'quv dasturlari orqali targ'ib qilish.

- Muntazam muloqot, qayta aloqa mexanizmlari va kompaniya faoliyati, strategiyasi va boshqaruv amaliyoti haqida ma'lumot beruvchi shaffoflik hisobotlari orqali manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik qilish.

4. Korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirishning turli variantlarini taqqoslash

Korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirishning turli xil variantlari mavjud, masalan, ixtiyoriy ravishda oshkor qilish, tartibga solish talablariga rioya qilish va manfaatdor tomonlarni jalg qilish. Ixtiyoriy ravishda oshkor qilish kompaniyaning barqarorlik hisobotlari yoki ijtimoiy mas'uliyat tashabbuslari kabi qonuniy talablardan tashqari ma'lumotlarni oshkor qilish tashabbusini anglatadi. Normativ muvofiqlik kompaniyaning moliyaviy hisobot standartlari yoki atrof-muhitni muhofaza qilish qoidalari kabi qonuniy va tartibga soluvchi talablarga rioya qilishini anglatadi. Manfaatdor tomonlarning ishtiroki kompaniyaning manfaatdor tomonlar bilan ularning ehtiyojlari va umidlarini tushunish va ularning tashvishlariga javob berish uchun o'zaro munosabatini anglatadi. Har bir variant o'zining afzalliklari va kamchiliklariga ega bo'lsa-da, eng yaxshi variant kompaniya boshqaruvi amaliyotiga shaffoflikni ta'minlash uchun ixtiyoriy ravishda oshkor qilish, tartibga solish talablariga rioya qilish va manfaatdor tomonlarning ishtirokini birlashtirgan kompleks yondashuvni qo'llashdir.

Shaffoflik - bu mas'uliyat, ishonch va axloqiy xulq-atvorni rag'batlantiradigan korporativ boshqaruvning muhim jihat. Kompaniyalar shaffoflik muammolarini yengish va uni moliyaviy hisobot, risklarni boshqarish, ichki nazorat va axloq qoidalari kabi CMA amaliyotlari orqali yaxshilash uchun samarali strategiyalarni qabul qilishlari kerak. Ixtiyoriy ravishda oshkor qilish, tartibga solishga rioya qilish va manfaatdor tomonlarning ishtirokini o'zida mujassam etgan kompleks yondashuvni qo'llash orqali kompaniyalar shaffoflik o'zlarining boshqaruvi amaliyotlariga integratsiyalashuvini ta'minlashi va barqaror va mas'uliyatli biznes madaniyatini shakllantirishga hissa qo'shishi mumkin.

Korporativ boshqaruvda shaffoflikning ahamiyati - korporativ boshqaruv: CMA amaliyotlari orqali shaffoflikni oshirish

III Kapital bozorlari boshqarmasi (CMA) haqida umumiylar ma'lumot

Kapital bozorlari boshqarmasi (CMA) Saudiya Arabiston Podshohligida kapital bozorlarini tartibga solish va rivojlantirish uchun tashkil etilgan mustaqil tartibga soluvchi organdir. CMA kapital bozoridagi barcha bozor ishtirokchilari faoliyatini nazorat qilish, litsenziyalash va monitoring qilish uchun javobgardir. Bu shaffoflikni oshirish va investorlar manfaatlarini himoya qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi va shu orqali kapital bozorining rivojlanishiga hissa qo'shadi. Ushbu bo'limda biz CMA va uning funktsiyalari haqida umumiylar ma'lumot beramiz.

1. CMA funktsiyalari

CMA kapital bozorini tartibga solishda yordam beradigan turli funktsiyalarga ega. CMA ning ba'zi asosiy funktsiyalari:

- Nazorat: CMA bozorning barcha ishtirokchilari, shu jumladan emitentlar, investorlar va vositachilar faoliyatini nazorat qiladi. Bu ularning CMA tomonidan belgilangan qoidalar va ko'rsatmalarga muvofiqligini ta'minlaydi.

- Litsenziyalash: CMA brokerlar, investitsiya maslahatchilari va fond menejerlari kabi bozor ishtirokchilariga litsenziyalar beradi. Shuningdek, u kompaniyalar tomonidan qimmatli qog'ozlar chiqarishni tasdiqlaydi.

- Majburiy ta'minlash: CMA qoidalarni buzgan har qanday bozor ishtirokchisini tekshirish va qonuniy choralar ko'rish huquqiga ega.

- Investorlarni himoya qilish: CMA investorlarning o'zлари investitsiya qilgan qimmatli qog'ozlar to'g'risida aniq va o'z vaqtida ma'lumotlarga ega bo'lishini ta'minlash orqali ularning manfaatlarini himoya qilishga qaratilgan.

2. Shaffoflikni oshirishda CMA ning roli

Shaffoflik korporativ boshqaruvning muhim jihatni hisoblanadi. CMA kapital bozorida shaffoflikni oshirishda muhim rol o'ynaydi. Bunga turli chora-tadbirlar orqali erishadi, masalan:

- Oshkora qilish talablari: CMA fond birjasida ro'yxatdan o'tgan kompaniyalardan moliyaviy hisobotlar, korporativ boshqaruv tuzilmasi va kompaniya faoliyatiga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan har qanday muhim voqealar kabi ma'lum ma'lumotlarni oshkor qilishni talab qiladi.

- Investor ta'limi: CMA investorlarni kapital bozori va ularning huquq va majburiyatlar haqida ma'lumot berish uchun turli dasturlarni amalga oshiradi.

- Korporativ boshqaruv kodeksi: CMA korporativ boshqaruvning eng yaxshi tajribalarini tavsiflovchi va kompaniyalarni ularni qabul qilishga undaydigan Korporativ boshqaruv kodeksini joriy qildi.

3. CMA duch keladigan qiyinchiliklar

Sa'y-harakatlari qaramay, CMA kapital bozorini tartibga solishda bir qancha qiyinchiliklarga duch kelmoqda. Ba'zi qiyinchiliklar:

- Cheklangan bozor chuqurligi: Saudiya Arabiston kapital bozori nisbatan kichik va chuqurlikdan mahrum. Bu investorlar uchun mavjud bo'lgan investitsiya imkoniyatlari sonini cheklaydi.

- Cheklangan investor bazasi: Saudiya Arabistonidagi investorlar bazasi kichik va ularning aksariyati chakana investorlardir. Bu bozorga institutsional investitsiyalar hajmini cheklaydi.

- Madaniy to'siqlar: Saudiya Arabiston madaniyati konservativ va kapital bozoriga sarmoya kiritishning afzalliklari haqida xabardorlik yo'q.

4. Xulosa

CMA Saudiya Arabistonida kapital bozorini tartibga solish va rivojlantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Uning shaffoflikni oshirish va investorlar manfaatlarini himoya qilish borasidagi sa'y-harakatlari bozorning o'sishiga yordam berdi. Biroq, bozorning uzoq muddatli barqarorligini ta'minlash uchun hali ham hal qilinishi kerak bo'lgan muammolar mavjud. CMA investorlarni o'qitish va kompaniyalarni korporativ

boshqaruvning ilg'or tajribalarini o'zlashtirishga undash bo'yicha sa'y-harakatlarini davom ettirishi kerak.

4. Korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirishda CMA larning roli

Korporativ boshqaruv har qanday kompaniyaning muhim jihatni hisoblanadi, chunki u tashkilotning mas'uliyatli va axloqiy tarzda boshqarilishini ta'minlaydi. Kapital bozorlari boshqarmasi (CMA) korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. CMA mamlakatdagi qimmatli qog'ozlar bozorini nazorat qiladi va barcha listing kompaniyalarini tartibga solish va nazorat qilish uchun javobgardir. Ushbu bo'linda biz korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirishda CMA rolini muhokama qilamiz.

1. Oshkora qilish talablari: CMA korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirishning asosiy usullaridan biri uning oshkor etish talablaridir. Ro'yxatga olingan kompaniyalar o'zlarining moliyaviy hisobotlarini, yillik hisobotlarini va boshqa tegishli ma'lumotlarni CMAga oshkor qilishlari shart. Keyinchalik bu ma'lumotlar jamoatchilikka taqdim etiladi va investorlar kompaniyaning moliyaviy holati to'g'risida aniq va dolzarb ma'lumotlarga ega bo'lishlarini ta'minlaydi.

2. Korporativ boshqaruv kodeksi: CMA, shuningdek, kompaniyalar amal qilishi kerak bo'lgan ko'rsatmalarni taqdim etadigan Korporativ boshqaruv kodeksini joriy qildi. Kodeks kengash tarkibi, risklarni boshqarish va aktsiyadorlar huquqlari kabi sohalarni qamrab oladi. Ushbu ko'rsatmalarga rioya qilish orqali kompaniyalar o'z ishlarini mas'uliyatli va shaffof tarzda boshqarishini ta'minlashi mumkin, bu esa o'z navbatida investorlarning ishonchini oshirishga yordam beradi.

3. Amalga oshirish: CMA ham korporativ boshqaruv standartlarini qo'llashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Vakolat o'z qoidalariga rioya qilmagan kompaniyalarga nisbatan chora ko'rish huquqiga ega. Bunga jarima solish, litsenziyalarni bekor qilish va hatto kompaniyalar va ularning direktorlariga nisbatan qonuniy choralar ko'rish kiradi.

4. Investorlarni himoya qilish: CMA ning korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirishdagi roli ham investorlarni himoya qilishga yordam beradi. Kompaniyalar mas'uliyatli va shaffof tarzda boshqarilishini ta'minlash orqali hokimiyat firibgarlik va boshqa huquqbazarliklar xavfini minimallashtirishga yordam beradi. Bu, o'z navbatida, investorlar manfaatlarini himoya qilishga yordam beradi, qimmatli qog'ozlar bozorining sog'lom va faol rivojlanishiga xizmat qiladi.

5. Eng yaxshi amaliyotlar: CMA, shuningdek, korporativ boshqaruv bo'yicha ilg'or tajribalarni targ'ib qiladi. Vakolat muntazam ravishda kompaniyalar uchun ko'rsatmalar va tavsiyalarni e'lon qiladi. Ushbu ilg'or tajribalarni qo'llash orqali kompaniyalar o'z ishlarini nafaqat qonuniy, balki axloqiy va mas'uliyatli tarzda boshqarishini ta'minlashi mumkin.

CMA korporativ boshqaruvda shaffoflikni oshirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Oshkorlik talablarini belgilash, korporativ boshqaruv kodeksini joriy etish, standartlarni joriy etish, investorlarni himoya qilish va ilg'or tajribalarni ilgari surish orqali hokimiyat mamlakatda sog'lom va jonli qimmatli qog'ozlar bozorini

shakllantirishga yordam bermoqda. Ushbu standartlarga rioya qiladigan kompaniyalar investitsiyalarni jalb qilish va manfaatdor tomonlar bilan uzoq muddatli munosabatlar o'rnatish ehtimoli ko'proq.

ADABIYOTLAR:

1.0'zbekiston Respublikasining "Aksiyadorlik jamiyatları va aksiyadorlarning xuquqlarini ximoya kilish to'g'risida"gi Qonuni, 1996 yil 26 aprel' (yangi tahriri, 20 mart 2019 y № O'RQ 531).

2.0'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2018 yil 28 dekabr'.

3.0'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 8 apreldagi "Tadbirkorlik muhitini yaxshilash va xususiy sektorni rivojlantirish orqali barqaror iqtisodiy o'sish uchun shart-sharoitlar yaratish borasidagi navbatdagi islohotlar to'g'risida" PF-101-sonli Farmon.

4.OECD Corporate Governance Factbook 2021.

<https://www.oecd.org/corporate/Corporate-Governance-Factbook-Chapter-4.pdf>.

5.Berle A., Means G. The modern Corporation and Private Property – New York: Macmillan, 1932. – 478 p; Eells R.S.F. The Meaning of Modern Business: An Introduction to the Philosophy of Large Corporate Enterprise. – New York: Columbia University Press, 1960. – 427 p.

6.Lane N. Advancing the digital economy into the 21st century // Information Systems Frontiers. 1999. Vol. 1, No. 3. R. 317-320.

7.Kling R. IT and Organizational Change in Digital Economies: a SocioTechnical Approach // ACM SIGCAS Computers and Society. 1999. Vol. 29, no. 3. R. 17-25.

8.Suyunov D.X. na temu: "Korporativ boshqaruvning zamonaviy xalqaro standartlari va usullarini joriy qilish". "Xalqaro moliya va hisob" ilmiy jurnali. № 3, iyun', 2021 yil. issn: 2181-1016.

9. Устюжанина Е. В., Сигарев А. В., Шеин Р. А. Цифровая экономика как новая парадигма экономического развития // Экономический анализ теория и практика. 2017. Т. 16, № 12. С. 2238-2253.

10.D.X. Suyunov Korporativ boshqaruv mexanizmi: muammo va yechimlar. Monografiya - T.: Akademiya, 2007.

11.D.X. Suyunov va boshqalar. Elektron tijorat. Darslik. -T.: 2023.-298 bet.

12.Suyunov D.H Theoretical principles of improving the modern corporate control system in joint stock companies. International Journal of Economic Perspectives,16(11), November 2022. 90-97. Retrieve.from. 2022 by The Author(s). ISSN: 1307-1637. Impact Factor: 5.865